

Receb Ayı ve Müslümanların Vahdeti

Günümüzde birçok Müslümana Hilafet kelimesi yabancı gibi görünmekte, bazıları bu kelimeyi tarih kitaplarıyla ilişkilendirmekte, diğerleri ise Hilafeti soyut veya alışılmamış bir şey olarak görmektedir. Bu, özellikle modern ulus devlet sisteminin gölgesinde yaşayan bir nesil için anlaşılabilir bir durumdur. Ancak her yıl Recep ayı bize, Müslümanların tarihindeki önemli bir dönüm noktasını hatırlatmaktadır. Zira H. Receb 1342 yılında Hilafet yıkılmıştır. Bu sadece bir hükümetin sonu olmamış, aksine on üç yüzyıldan fazla bir süredir İslam ümmetini düzenlemek için çalışan bir çerçevenin kaybı olmuştur.

İslam'ın özünde, Müslümanların, iman, sorumluluk ve ahlaki bağlılıkla birleşmiş tek bir ümmet ve tek bir toplum olduğu fikri yatmaktadır. Bu bir metafor ya da duygusal bir slogan değil, aksine Kuran'da geçen açık bir ilkedir. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“İşte sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim. Öyleyse bana ibadet edin.”** [Enbiya 92]

Ayrıca Allah vahdeti, doğrudan hidayet ve koruma ile ilişkilendirmiştir; zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, sakın ayrılıp bölünmeyin.”** [Al-i İmran 103]

İlk dönem fıkıh alimleri, Allah'ın ipinin, toplumsal itaati ve otoriteyi içeren kapsamlı bir yaşam biçimi olan İslam'a işaret ettiğini açıklamışlardır. Abdullah ibn Mesud Radiyallahu Anh, Allah'ın ipinin, toplum olduğunu, yani birleşmiş olan Müslümanların toplumu olduğunu söylemiştir.

Bu nedenle İslam'da vahdetten-birlikten kastedilen, sadece kişisel ruhi yönle sınırlı kalmak değildir, aksine bundan amaçlanan, Müslümanların siyasi, sosyal ve ekonomik olarak toplumsal yaşamlarını tanzim etme keyfiyetini ortaya koymaktır.

İslam tarihinin büyük bir bölümünde bu vahdet, pratik olarak somutlaşmıştır. Zira Hilafet, Müslümanların adaletle, güvenlikle, genel refahla ve karşılıklı korumayla yönetildiği siyasi çerçeve mesabesinde olmuştur. Dolayısıyla Hilafet, kültürleri veya dilleri yok etmemiştir; aksine çeşitlilik var olan ve kabul edilen bir şey olmuştur. Müslümanları birleştiren ırk veya toprak olmamıştır, aksine bizzat İslam olmuştur.

Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem bu toplumsal sorumluluk fikrini şu kavliyle vurgulamıştır: **“Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.”** [Sahih-i Müslim]

Hilafet kaldırıldığında Müslümanlar imanlarını kaybetmemişler, İslam da birdenbire pratikte uygulanamaz bir hale gelmemiştir. Değişen şey yapı olmuştur. Daha da önemlisi bu yapı, tarafsız bir şeyle değiştirilmemiş, aksine

Müslümanların kimlik, sadakat, otorite ve sorumluluk anlayışını tedrici olarak (aşama aşama) yeniden şekillendiren yeni düşünce yolları ortaya çıkmıştır.

Bu fikirlerin en çok etkili olanlarından biri milliyetçilik olmuştur ama tek fikir olmamıştır. Milliyetçilik Müslümanlara, ümmete karşın ulus devleti, kardeşliğe karşın sınırları ve ahlaki vacibe karşın “ulusal çıkarları” öncelikler olarak almayı öğretmiştir!

Milliyetçiliğin yanı sıra diğer mefhumlar da İslami düşünceyi yeniden şekillendirmiştir. Nitekim laiklik, dini özel hayata hapsetmiştir. Ayrıca kapitalizm, başarıyı kâr ve güç perspektifinden yeniden tanımlamıştır. Yine bireysellik, toplumsal sorumluluğu zayıflatmıştır. Böylece bu fikirler bir araya gelerek, İslami siyasi bilinci yeniden şekillendirmiştir.

Allah Subhanehu ve Teala bizleri uyarmış ve şöyle buyurmuştur: وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ **“Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın.”** [Al-i İmran 105]

Sonuç olarak bugün birçok Müslümanın idrak ettiği bir gerçeklik ortaya çıkmıştır. Zira Müslümanlara zulmedildiğinde, derin bir endişe ve dayanışma ortaya çıkarken, ancak aynı zamanda acı verici bir acizyet duygusu da ortaya çıkmaktadır. Bu ise Müslümanların umursamazlığından dolayı değil, aksine ümmetin parçalanmış olmasından dolayıdır.

İbn Teymiye (Allah ona rahmet etsin) şöyle demiştir; Müslümanlar ne zaman bölünseler, Allah düşmanlarının onlara galip gelmesine izin vermiştir.

Eğer Hilafet bu şekilde anlaşılırsa, o zaman Hilafet bir hayal ya da kargaşaya davet olmaz; aksine Hilafet, Müslümanların hayatını, sorumluluk ve adaleti temel alan İslami değerlere göre düzenleme çabasıdır.

Receb, sadece bir anma ayı değildir, aksine düşünme ve arınma ayıdır; dolayısıyla bu ay Müslümanları, bir slogan olarak değil, aksine canlı bir sorumluluk olarak vahdet hakkında derinlemesine düşünmeye davet etmektedir. Ümmetin bölünmesi bir tesadüf olmadığı gibi aynı şekilde Müslümanların kalplerinde hala var olan birbirlerine tutunma ve adalet özleminin bölünmesi de bir tesadüf değildir; tıpkı Allah Subhanehu ve Teala'nın bize, şu kavlinde hatırlattığı gibi: إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُون **“İşte sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim. Öyleyse bana ibadet edin.”** [Enbiya 92]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Yasmin Malik